

Alte Drucke

**FABVLA=||RVM QVAE HOC LI=||bro continentur, Interpretes
atq; || authores sunt hi.|| Guilelmus Goudanus.|| Hadrianus
Barlandus.|| Erasmus ...**

Aesopus

Leipzig, um 1560

VD16 ZV 27832

LAVRENTIVS ABSTEMIVS OCTAVIANO Vbaldimo Comiti Mercatelli, S. P. D.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149931

pater omnium elegantiarum, atq; idem leporum omni
um merito sit & habeatur. Et ut hac clariora luce non
officij gratia, aut temerè dicantur quotidie, quemadmo
dum aliqua eius laborum monimenta existere uidemus
qua undiq; perfecta uerborum concinnitate, perspicua
et similib; sententijs secatent. Nam modo dicam de hoc
apologorū libello nuper impresso, in quo perspicua ac
insignis eius ingenij amoenitas, non absq; laude maxima
redundare uidetur. Quare non uereor, ut is remisso cu
iuscunq; animo pessum eat. Abstemiog; (absit inuidia
uerbo) omnium quā iucundissimo detrahatur.

Cui & te & me optanti nominis celebri
tatem nulla unquam in re defutu
ros esse liquido con
stabit. Vale.

LAVREN

TIVS ABSTEMIVS OCTAVIA

no Vbaldino Comiti Mercatelli,

S. P. D.

ÆDITVRVS hunc apologorum libellum,
quem de numero fabularum hecathomytium
nuncupauī, multum diuq; dubitauī. Octauiane,
princeps inelite, tuo ne cum nomini potissimum dedi
carem. Nam cum tuam in me non sine plurimis benefi
cijs

his perspicere beneuolentiam, non aliud mearum
digilarum tibi deuouere, ingratisimi hominis esse uide
batur. Rursum tuorum in me officiorum numerum, di
uinasque uirtutes tuas mecum ipse reuoluerem, indignum
tantis meritis tantaque sapientia munusculum hoc esse
cernebam. Hanc tandem dubitationem meam amouit
humanitas et prudentia tua, qua non tam res tibi dono
datis, quam offerentium uoluntatem soles inspicere.
Addit quoque mihi animum Guidus Vbaldus clarissi
mus dux et princeps meus omni laude maior, qui opu
sculum meum de nonnullis locis obscuris superiori an
no ei dedicatum uultu ita placido et serena fronte sus
cepit, ut sperare merito possem, hoc tibi qualecunque so
re non ingratum. Non mediocriter etiam me incitarunt
Georgius Emus, pro Venetis hic agens legatus, non so
lum patricia nobilitate, uerum etiam bonarum artium
studijs clarus, et Carolus Verardus Casenas Archidia
conus Casere, et Alexandri Pontificis Maximi cubicu
larius, uir omni literarum genere preestans, nec non Re
natus, Melioratus, et Robertus Vrsus Arimineses Iu
risconsulti clarissimi, nec minus qui humanitatis uas
cant studijs, eruditi. Hi enim alijque complures optimi
harum rerum censores, cum hunc libellum legissent,
multis me uerbis sunt ad editionem cohortati. Non pu
tavi igitur tam humano principi hoc munus ingratum
futurum, quod tot eruditis uiris ante placuisse cogno
ueram.

ueram. Accipe igitur hoc quicquid est libelli ab Abstemio tuo, cuius nomen animusque, si penitus posses inspicere, in hac tenui re magnum munus tibi iudicares oblatum. Ne quis autem inutilem & inanem hunc meum scribendi laborem existimaret, præfaciunculam quamdam proponendam censui, qua intelligeretur doctos etiam & claros viros in magnis rebus huiusmodi fabulis non voluptatis tantum, uerum etiam utilitatis gratia delectatos. Sedulo dedimus operam, ut seria potius quam iocos saperent, unde ridiculas multas, quæ inter componendum sese mihi offerebant consulto præterij, quia nimis lasciua, & tanti principis gravamine mihi uidebatur indignæ. Non tamen ita agrestis esse uolui, quin eas aliqua urbanitate aspergerem, maxime ad principem scribens, cum principes curarum molo pressi, soleant interdum recreandi animi gratia, iocos appetere. Vale.

EIVSDEM ABSTEMII

Proœmium.

Cogitanti mihi uaria scriptorum genera, qui, ut humana uita prodesse, cogitationes suas literarum mandauere memoriæ, qui apoloagos scripsere non postremo loco digni esse uidentur. Non enim modo mortalium animos incredibili quadam afficiunt uoluptate. uerum etiam ad res honestas, utilesque peragendas suis fabellis, magis quam Philosophi suis præceptis alliciunt.

NAM

Nam ita in legentium animos quadam iucunditate penetrant, & quibusdam similitudinibus, quæ maxime ad commouendos animos ualent, quid uitandum, faciendumq; sit ostendunt, ut omnes etiam inuiti, illis assentire cogantur. Sensus enim audiendi fastidiosissimus, res etiam utiles honestasq; haud facile admittit, ni fuerint aliqua urbanitate conditæ. Testis quidem orator Atheniensis, qui ad Athenienses uerba faciens, cum eos minus attentos uideret, rogauit, ut saltem fabulam audire dignarentur, quo impetrato, Ceres, inquit, & hirundo & anguilla simul iter facientes, ad quendam fluuium peruenerunt. Hirundo quidem superuolauit. Anguilla autem amnem tranauit, quod cum dixisset, obticu-
it. Interrogantibus autem illis, quid Ceres egisset? Vobis, inquit, Dea uestra succensuit, qui eos, qui uobis utilia suadent, audire nolentes, tam attentis auribus confabulantes, auditis. Quantam uim apologi habeant ad animos commouendos, cum multis possem, tribus ero contentus exemplis ostendere. Samijs rectorem populi morti addicere uolentibus, Aesopus hæc fabella dissuasit, sic dicens: Vulpem quandam fluuiū transeuntem in lacunam fuisse propulsam, unde cum exire non posset, tenaci limo retenta, muscarum affligabatur aculeis, qd' erinacius conspicatus, misericordia motus est, interrogauitq; an uellet, ut ab ea muscas abigeret. At illa ab-
nuīit dicens, hæc meo sanguine iam plena, parua mihi
possunt

possunt inferre molestiam, si autem has abegeris, alia famelica superuenient, quæ quicquid mihi superest, sanguinis exhaurient. Ita ô uiri Samij uobis eueniet, si enim hunc rectorem uestrum iam locupletem occideritis, alios eligatis, necesse est, qui dum se opibus uolunt implere, quicquid hic uobis reliquerit, eripiant. His uerbis moti Samij, ab incepto desistere. Hac ratione adductus Tyberius Cæsar, diurnus magistratus dabat, unde (ut refert Iosephus) sub eo, per uiginti annorum spatia, per duos tantum præsidēs. Gratum scilicet & Pilatum est iubernata Iudea. Non parcat populis regnū breue, ut inquit Statius: Himerenses Phalaridem Agri gentinorum tyrannem ducem exercitus sui eligere uolentes. Stesichorus Poëta hoc apologo eos deterruit. Equus, dicens, solus pascēbat in prato, adueniente autē ceruo, & pascua corrumpente, consuluit hominem, quæ posset illum arte punire. Cui homo, si frenum inquit, acceperis, & me armatum dorsum tuum ascendere permiseris. Cum huic consilio esset obsecutus, ceruum quidem hominis auxilio uictor abegit. Sed non amplius hominem dorso, non frenum depulit ore. Ita, inquit Stesichorus. Viri Himerenses uobis eueniet, si Phalaridem ducem efficietis. Hostes quidem uestros punietis, sed huic Tyranno perpetuo seruietis. Quibus uerbis terribiti Himerenses, huiusmodi ducis eligendi consilium deposuere. Cū populus Romanus à Senatu secessisset, qui

tribus

tributum & militiam toleraret, nec ullo pacto reduci
posset, nonne Agrippa Menenius cum hoc apologo re-
uocauit? Olim, inquit, Quirites, humani artus uen-
trem ociosum & desidem intuentes, ab eo discordarunt
nec, amplius sibi cibum ministrare decreuerunt, sed cum
ipsi quoque alimenta illi denegando, quae per omnia mem-
bra deferuntur, deficerent, cum eo in gratiam redierunt.
Eodem inquit, modo, Senatus & populus, quasi uenter
& membra, alterum alterius auxilio indigent, & ut
discordia intuerunt, ita concordia ualent. Qua fabula
populus reuocatus, cum senatu in gratiam redijt. Non
immerito igitur, non solum Graeci & Latini Poetae, ut
Hesiodus & Horatius, huiusmodi fabulas suis operibus
inferuerunt, uerumetiam maximi & celeberrimi Philo-
sophi, ut Plato, Aristoteles, Plutarchus, & multi alij eas
plurimum commendauerunt, & ad institutionem mora-
lis & ciuilem uitae non minimum facere arbitrati sunt.
Quocirca Omnibonus Leoniceus, & Laurentius Val-
la uiri etatis nostrae doctissimi, paucos Aesopi apolo-
gos e graeco in latinum uertere, sibi laudi, ceteris uero
uoluptati & utilitati fore non dubitarunt. Et iure qui-
dem, leguntur enim & in doctissimorum uirorum ma-
nibus quotidie uersantur. Nō uideo igitur cur has com-
ponendo fabulas laude fraudari debeam, quam ceteri
Latini ex translatione consecuti sunt, nisi adeo inuidi-
sumus, ut Latinis licere non putemus, quod Graecis est
cum summa omnium laude concessum.

DE

DE MVRE IN CISTA NAT

TO. FABVLA. I.

VS IN CISTA NATVS,

omnem fere ibi duxerat aetatem

nucibus pastus, quæ in ea seruari

solebant. Dum autem circa oras

ciste ludens decidisset, quære-

retq; ascēsum, reperit epulas lau-

tissime paratas, quas cum gusta-

re cœpisset, quàm stultus, inquit, hæcenus fui, qui in to-

to terrarum orbe nihil melius cistula mea esse credeba-

Ecce quàm suauioribus hic uestor cibis. ¶ Hæc fabu-

la indicat, non ita patriam diligendā, si ignobilis sit, ut

alia non adeamus loca, cū alibi beatiores esse possimus

DE RVSTICO IMPETRANTE

ut triticum absq; aristis na-

scretur. II.

Impetrauerat à Cerere rusticus quidam, ut triticum

absq; aristis nasceretur, ne metentium trituran-

tiumq; manus lederet, quod ubi inaruit à minutis ani-

bus depastum est. Tum rusticus, quàm digna, inquit, pa-

tior, qui parue cōmoditatis causa, emolumenta quam

maxima perdidit. ¶ Hæc fabula indicat, parua in-

commoda maiori utilitate pensanda.

DE ACCIPITRE COLVMBAM

insequente. III.

Cum

Cum accipiter columbam precipiti insequeretur uolatu, nullam quandam ingressus, à rustico passus est, quem blandè, ut se dimitteret, obsecrabat non enim te leſt, dicens. Cui rusticus, nec hæc, respondit te leſerat. Fabula indicat, merito pnuiri, qui innocentes ledere conantur.

DE ARANEA & hirundine. IIII.

Aranæa in hirundinem excandescens, quæ muscas, qui suus est cibus, capiebat, retia in foribus per quas uolitare solebat, ut eam caperet, suspenderat. Hirundo uero aduolans, retia cum textrice per aëra portabat. Tunc aranea in aëre pendens, & se iamiam perituram intelligens. Quàm iuste hæc patior dicebat, quæ minima uolatilia magno labore uix capiens, credidi tam magnas aues posse comprehendere. Hac admonemur fabula, ne uiribus maiora aggrediamur.

DE RVSTICO AMNEM

transituro. V.

Rusticus torrentem transiturus, qui forte imbribus exercuerat, quærebat uadum. Et cum primum eam fluminis partem tētasset, quæ quietior placidiorq; uidebatur, reperit eam altiore, quàm anmo erat opinatus. Rursus ibi breuiorem, tutioremq; adinuenit, ubi maiori aquarū strepitu fluuius decurrebat. Tunc secum: Quàm tutius, inquit, clamosis aquis, quàm quies

quietis, & silentibus uitam nostram credere possumus.
 ¶ Hac admonemur fabula, ut minus uerbosos & minores, quàm quietos extimescamus.

DE COLUMBA ET PICA. VI.

Columba interrogata à pica, quid eam indueret.
 Cut in eodem loco semper nidificaret, cum eius pulli inde sibi semper surriperentur, simplicitas respondit. ¶ Hac indicat fabula, facile esse, uiros probos sepe decipi.

DE CUCULO ET ACCIPITRE. VII.

Irrisus ab accipitre cuculus, quod cum sibi & corpore par, & colore non absimilis esset, præ angustia animi potius uermibus terrenis, quàm suauibus aliarum auium carnibus uesceretur, uidit paucis post diebus accipitrem à rustica, cuius columbas insectabatur, captum, ad metum cæterorum ex alta turre pendere. Cui cuculus: Quàm melius tibi, inquit, amice fuisset, uermes uenari, quàm alienas aues impetere.

¶ Hac fabula indicat, eorum uitam tutiorem esse, & magis probandam, qui suis rebus sine periculo contenti sunt, quàm illorum, qui aliena appetentes, adeum magna uita discrimina.

DE ASINO ET VITULO. VIII.

Asinus & uitulus in eodem pascentes prato, sonitu campana hostilem exercitum aduētare præsenferāt. Tum uitulus, fugiamus hinc ò sodales inquit.

inquit, ne hostes nos capriuos abducant. Cui asinus, fuge tu, inquit, quem hostes occidere & esse consueuerunt asini nihil interest, cui ubiq; eadem ferendi oneris est proposita conditio. ¶ Hæc fabula seruos admonet, ne dominos magnopere mutare formident, modo prioribus deteriores futuri non sint.

DE VVLPE & mulieribus gallinam edentibus. IX.

Vulpes iuxta uillam quandam transiens, conspexit cateruam mulierem, plurimas gallinas optare assatas, alto silentio comedentes, ad quas conuersa. Qui clamores, inquit, & canum latratus contra me essent, si ego facerem, quod uos facitis? Cui respondens quædam anus: Pessima animalium inquit, nos quæ nostra sunt, comedimus, tu uero aliena furaris.

¶ Hæc fabula nos admonet, ne putemus nobis in aliena licere, quod proprijs dominis licet.

DE CAPONIBVS pinguibus & macro. X.

Vir quidam complures capones in eodem orthobosco inclusos, largo nutricauerat cibo, qui pingues effecti sunt omnes præter unum, quem ut macilentum irridebant fratres. Dominus nobiles hospites lauto & sumptuoso accepturus conuiuio, imperat coco, ut ex his interimat, coquatq; quos pinguiore inuenerit. Hoc audientes corpulenti, sese afflictabant, dicentes, quanto præstitisset nos macilentos esse.

H

Hæc

Hæc fabula in pauperum solamen conficta est, quorum uita tutior est, quam diuitum.

DE TRABE ET BOBUS

eam trahentibus. XI.

Trans ulmea de bobus conquerebatur, dicens: ingrati ego multo tempore meis uos frondibus alui, uos uero me nutricem uestram per saxa et luta trahitis. Cui boues: Gemitus suspiriaque nostra et stimulus quo pungimur, te docere possunt, quod te trahamus inuiti. Ignouit trans.

Hæc fabula nos docet, ne in eos excandescamus, qui non sua sponte nos ledunt.

DE ARBORIBUS PVL-

chris et deformi. XII.

Arbores complures in eodem creuerant loco, proceræ, rectæ, enodesque, præter unam humilem, paruam nodosamque, quam ut deformem, pusillamque, ceteræ ludibrio habere solitæ erant. A edificaturus domum loci dominus, iubet omnes excidi, præter eam, quæ breuitate et deformitate sua, et difformi indecorum redditura uidebatur. Ceteris excisis, deformis hæc secum dicebat: De te non amplius queram natura, quod me turpem genueris, cum formosis tam magnam uideam imminere discrimina.

Hæc fabula nos admonet, ne doleamus nos natos esse deformes, cum multis formositas sæpe nocuerit.

DE

DE CYGNO IN MORTE CA-
nente, reprehensò à ciconia. XIII.

CYgnus moriens interrogabatur à ciconia, cur in morte, quam cetera animalia adeo exhorrent, multo suauiores quàm in omni uita emitteret sonos, cum potius mœstus esse deberet. Cui cygnus, quia inquit, neq; cibi quærendi cura amplius cruciabor, neque aucupum laqueos extimescam.

Æ Hæc fabula nos admonet, ne mortem formidemus, quæ omnis uitæ præsentis miseriæ præciduntur.

DE MULIERE uirum morientem flente, & patre eam consolante. XIII.

Mulierem adhuc iuuenem, eius uir animam agebat, pater consolabatur dicens: Ne te affliges tantopere filia, alium enim tibi uirum inueni, isto longè formosiores, qui prioris desiderium facile mitigabit. At mulier doloris impatiens, ut quæ maritum ardentiamore persequabatur, non modo uerba parentis nō admittebat, sed intempestiuā alterius mariti mentionem accusabat. At ubi maritum defunctum uidet, inter lachrymas & luctus parentem interrogat, an adsit ibi iuuenis ille quem sibi in uirum dare uelle se dixerat.

Æ Fabula significat, quàm cito defunctorum maritorum amor, ex uxorū animo excidere soleat.

DE MULIERE AMATORIS
discessum flente. XV.

H 2

Mulier

Mulier impudica amatorem suum abeuntē quem omnibus fere rebus spoliauerat, multis lachrymis prosequabatur. Interrogante autem eam uicina, cur ita inconsolabiliter fletet. Non discis, inquit, sed pallium, quod ei reliqui, flecto.

¶ Fabula indicat, non amatores, sed eorum bonā meretricibus amari.

DE MUSCA QVAE quadrigis infidens, puluerem se excitasse dicebat. XVI.

Quadrige in stadio currebant, quibus musca infidebat. Maximo aut puluere tum eorum pedum pulsu, tum rotarum uoluntatione exortō dicebat musca, quā magnam uim pulueris excitauit. ¶ Hæc fabula ad eos spectat, qui, cum ignaui sint, alienam tamen gloriam suis magnificis uerbis in se transferre conantur.

DE ANGVILLA conquerente, quod magis quā serpens infestaretur. XVII.

Anguilla interrogabat serpentem, quare cum similes essent atq; cognati, homines tamen se potius, quā illū insequerentur. Cui serpens, quia rarus, inquit, me ledit impune. ¶ Fabula indicat, minus ledi solere, qui sese ulciscuntur.

DE ASINO, simia, talpa. XVIII.

Conquerenti asino, quod cornibus careret. Simia uero quod cauda deesset, tacite, inquit talpa cum me

me

me oculis captam esse uideatis. Hæc fabula ad eos pertinet, qui non sunt sua sorte contenti, qui si aliorum infortunia considerarent, æquiore animo tollerarent sua.

DE NAVTIS Sanctorum auxilium
implorantibus. XIX.

Nauta quidam in mari subita & atra tēpestate deprehensus, ceteris eius socijs diuersorum auxilium implorantibus, nescitis, inquit, quid petatis. Ante enim quā sancti isti ad Deum pro nostra liberatione se conserant, hæc imminente procella obruemur. Ad Deum igitur confugiendum censeo, qui absq; alterius adminiculo, à tantis malis nos poterit liberare. Inuocato Dei igitur omnipotentis auxilio, illico procella cessauit. Fabula indicat, ubi potentioris auxilium haberi potest, ad imbecilliores non fugiendum.

DE PISCIBVS è sartagine in prunas
desilientibus. XX.

Pisces adhuc uiui in sartagine, feruenti oleo coquebantur, quorum unus, fugiamus hinc fratres, inquit, ne pereamus. Tunc omnes pariter è sartagine exilientes, in arduas prunas deciderunt. Maiore igitur dolore affecti, damnabant consilium quod cœperant, dicentes: Quanto atrociori nunc morte perimus. Hæc nos admonet fabula, ut ita præsentia uitemus pericula, ne incidamus in grauiora.

H 2

DE

DE QVADRPEDIBVS societatem
aduersus aues cum piscib. ineuntibus. XXI.

QVadrapedes, cum bellum sibi ab auibus esset in
dictum, cum piscibus fœdus inierūt, ut eorum
auxilio se ab auium furore tuerentur. Cum
autem expectarent optata auxilia, pisces negant per
terram ad eos accedere posse.

☞ Hæc nos admonet fabula, ne eos nobis socios faci-
amus, qui cum opus sit, nobis adesse non possint.

DE LEGATO AVARO TIBI-
cines decipiente. XXII.

Quidam auarus pro patria legatus, in aliam
urbem profectus erat. Cui tubicines præsto af-
fuerunt, ut illius aures tubarum clangore, lo-
culos autem suos pecunia implerent. Quibus ille renun-
ciari iubet, non esse nunc locum cantibus, se in summo
luctu et mœrore constitutū, matrem enim suam obis-
se. Tubicines autem spe frustrati, et mœsti abeunt. Ami-
eus quidem legati, audiens luctum, ad eum uisendum cō-
solandumq; accedit, interrogatq; quā diu mater eius
obisset. Quadraginta iam anni sunt, inquit. Tum ami-
eus intellecta legati strophā, in risum effusus est.

☞ Hæc fabula ad auaros facit, qui omni arte student
conseruare pecuniam.

DE VIRO qui ad cardinalem nuper creatum
gratulandi causa accessit. XXIII.

Vir quidam facetus admodum & urbanus, audiens amicum suum ad cardinalatus dignitatē assumptum, ad eum gratulandi gratia accessit. Qui honore timidus, amicum ueterem agnoscere distimulans, quisnam esset interrogabat. Cui ille, ut erat ad iocos promptus. Miseresco, inquit, tibi ceterisque, qui ad huiusmodi honores perueniunt. Quam primum enim dignitates eiusmodi estis assecuti, uisum, auditum, et ceteros sensus ita amittitis, ut pristinos amicos amplius non cognoscatis. ¶ Hæc fabula eos notat, qui in altum sublatis, ueteres despiciunt amicitias.

DE IUVENE senis curuitatem irridente. XXIII.

Iuuenis quidā conspicatus senem in arcus tensi similitudinem curuum, interrogauit, an sibi arcum uellet uendere? Cui ille. Ecquid, inquit, est tibi opus pecuniā amittere? Si enim ad meam perueneris ætatem absq; pecuniā arcum tibi natura concedit.

¶ Hæc fabula indicat, minime irridenda uitia senilis ætatis, quam nemo uiuendo effugere potest.

DE SENE puellam in uxorem accipiente. XXV.

Vir quidam imprudēs, ex ætate septuagesimo uitæ anno, puellam duxerat uxorem, qui ad id tempus in cœlibatu permansisset. Cui cum debitum soluere non posset, dicere solebat: Quam malè uitam meam disposui. Iuueni enim mihi uxor deerat, nunc autem senex, desum uxori. ¶ Hæc fabula innuit, omnia suo tempore peragenda.

H 4 DE

DE AQUILA ET PICA. XXVI.

Pica aquilam rogabat, ut se inter suos familiares & domesticos acciperet, quando id mereretur cum corporis pulchritudine, tum ad mādāta per agenda linguae uolubilitate. Cui aquila, hoc facerem, respondit, ni uererer, ne quae intra tegulam sunt, tua loquacitate cuncta efferres. ¶ Hæc fabula monet, linguaces & garrulos domi non habendos.

DE TURDO amicitiam cum hirundine incunte. XXVII.

Gloriabatur turdus, se amicitiam cōtraxisse cum hirundine. Cui mater, stultus es fili inquit, si credis cum ea te posse conuincere, cum uterq; uestrū diuersa soleat appetere loca, tu enim frigidis, illa tepidis delectatur locis. ¶ Hæc monemur fabula, ne eos nobis faciamus amicos, quorum uita à nostra dissentit.

DE RVSTICO & mure. XXVIII.

Rusticus quidam erat admodum pauper, sed adeo facetus, ut ne calamitatis quidē tempore natū lepore obliuisceretur. Is cum uillam suam casu, igne iniecto, ita ardentē uideret, ut aliquo modo ignem extinguere posse diffideret, mœstus spectabat incendiū. Interim cernit murem quendam, qui uilla egressus periculum quā ocyssimē fugiebat. Oblitus damnorum rusticus, cucurrit, & murem corripiciens, illum in medium iecit incendium, ingratum animal, tempore felicitatis

mœstus

meum habitasti, nunc quia fortuna mutata est, uillam
meam deseruisti. Fabula indicat, eos non esse ue-
ros amicos, qui arridente fortuna, à latere tuo non dis-
cedunt, turbata autem precipiti abeunt cursu.

DE HEREMITA uirgine aegrotante. XXIX.

Insitum est à natura omni animantiū generi, ut rei
Venereæ libidine incitentur, à qua si qui homines,
qui coruo albo rariores sunt, se abstinere uolunt,
sæpe in graues morbos incidere solent. Quidam igitur
heremita ab ipsa adolescentia, ita titillationes carnis
enicerat, ut usq; ad quintum & uigesimum ætatis an-
num uirgo permaneret. Cū autem in eam ætatem gra-
uissime aegrotare cœpisset, medici nullum aliud salutis
eius remedium se inuenire dicebant, nisi ut cum aliqua
muliere coiret. Diu heremita recusauit, mori se potius
uelle dicens, quàm uirginitatē, rem tam præclaram, &
Deo maxime gratā amittere. Assueti enim uirtutibus,
ægre illas à se discedere patiuntur. Victus tandem pre-
cibus & cupiditate uitæ, qua nihil homini sanæ mentis
dulcius est, adductæ sibi mulieris infusus gremio, plac-
idum petiuit per membra soporem. Experrectus autem
uehementer angebatur, & tantam uim lachrymarum
effundebat, ut omnes qui aderant, illius misererentur.
Quisque igitur consolari, & ut homo animo esset,
hortari, quoniam Deus clementissimus pater, ei ignos-
ceret. Quia non uoluptatis, sed recuperandæ sanitæ

H s tis

tis causa, opus tale patraisset. At ego, inquit, istud non ficio, sed q. tantam dulcedinem citius expertus non sum. Hac indicat fabula, humanam naturam adeo peccatorum illecebris delectari, ut uitiorū uoluptatem facillē uirtutum amaritudini anteponat.

DE DIVITE QVODAM & seruo. XXX.

Vir erat diues, seruū habens tardi ingenij, quem regem stultorum solebat nuncupare. Ille hic uerbis sepius irritatus, statuit hero par referre. Semel enim in herum conuersus, utinam, inquit, rex stultorum essem, in toto enim terrarum orbe, nullum meo latius esset imperium, & tu quoq. meo subesses imperio. Fabula indicat omnia plena esse stultorum.

DE VIDVA VIRVM p. tente. XXXI.

Vidua quādam diues, à uicina petebat, ut maritum sibi repeteret, quem non coitus gratia, qui ingratus sibi admodum erat, sed ne bona sua dilapidarentur, exoptare se dicebat. Mulier sagax & uidua uersutias intelligens, se inquisituram pollicetur. Paucis post diebus uiduam conueniens, reperi, inquit, tibi uirum ex animi tui sententia. Est enim uir prudens & ad res gerendas natus, & genitalibus caret, quæ tibi cordi nō sunt. Cui uidua, abi hinc, inquit, in malam rem cum isto marito tuo tam illepido, & si enim coitus appetens non sum, uolo tamen habeat, quod nos recipere uellet, si quando cœperimus esse discordes.

Hæc fabula indicat, nullum matrimonium felix, si clauus defuerit, qui uirum & mulierem artissimè constringit.

DE CANIBVS VRBANIS VILLATICUM INSEQUENTIBVS. XXXII.

Canes complures urbani, quendam uillaticū præcipiti insequabantur cursu, quàm diu ille fugit, nec repugnare ausus est. At ubi ad insequentes conuersus substitit, & dentes ipse quoq; ostendere cœpit, omnes pariter substiterunt, nec aliquis urbanorum illi propinquare audebat. Tunc imperator exercitus, qui fortè ibi aderat, ad suos conuersus milites. Committiones, inquit, hoc spectaculum nos admonet, ne fugiamus, cum præsentiora fugientibus, quàm repugnantibus uideamus imminere pericula.

DE ANV DAEMONEM accusante. XXXIII.

Volunt homines ut plurimum, quando sua culpa aliquid sibi acciderit aduersi, infortunam uel in demonem culpam conferre, ut se crimine exuant, adeo omnes sibi indulgent. Hoc demon egreßus, cum uideret anum quandā arborem ascendentem ex qua illam ruituram, et in se culpam collaturam præuiderat, accitis testibus dixit: Videte anum illam absq; meo consilio arborem ascendentem, unde eam casuram esse prospicio. Estote mihi testes, me ei non suasse, ut soleat

soleata illuc ascenderet, mox anus cecidit, & cum interrogaretur, cur soleata arborem ascendisset. Dæmoniusquit, me impulit. Tunc Dæmon adductis testibus, probauit, id ab anu absq; suo factum esse consilio.

¶ Fabula indicat, homines minimè uenia dignos, qui cum liberè peccent, fortunam uel Dæmonem accusant.

DE TESTVDINE ET

ranis. XXXIIII.

Testudo conficata ranas, quæ in eodem stagno pascabantur, adeo leues agilesq; ut facile quilibet prosilirent, & longissime saltarēt, naturam accusabat, quod se tardum animal, & maximo impedimentum onere procreasset, ut neq; facile moueri posset, & magna assiduo mole premeretur. At ubi uidit ranas, anguillarum escam fieri, & cuiuscunq; uel leuissimo ictui obnoxias aliquantulum recreata dicebat. Quanto melius est onus, quod ad omnes ictus munita sum, ferre, quam tot mortis subire discrimina. ¶ Hac fabula indicat, ne egrè seramus dona naturæ, quæ maiori nobis commoda saepe sunt, quam nos intelligere ualeamus.

DE GLIRIBVS QVERCVM

eruere uolentibus. XXXV.

Gliræ quercum arborem glandifferam dentibus eruere destinauerant, quo paratiorem haberent cibum, ne uictus gratia toties ascendere et descendere cogerentur, Sed quidam ex eis, qui atate & uisu

um ac prudentia ceteros longè anteibat eos, abster-
ruit, dicens: Si nutricem nostram nunc interficiemus,
quis futuris annis nobis ac posteris nostris alimēta præ-
bebit. Fabula hæc monet, uirum prudentem debe-
re nō modo præsentia intueri, uerumetiam futura lon-
gè prospicere.

DE CANE ET HERO. XXXVI.

Canem quidam habens, quo magis ab illo dilige-
retur, semper eum suis pascebat manibus, liga-
tumq; soluebat. Ligari autem & uerberari iube-
bat à seruo, ut beneficia à se, maleficia autem à seruo in-
illum uiderentur esse collata. Aegrè autē ferens canis,
se assidue ligari uerberariq;, aufugit, & cum increpare-
tur à domino ut ingratus, & tantorum beneficiorum
inmemor, qui se fugisset, à quo semper dilectus pastusq;
fuiſſet, ligatus autem uerberatusq; nunquam respondit
quod seruus tuo iussu facit, à te factum puto.

Hæc fabula indicat, eos malefactores habendos,
qui maleficiorum causa fuere.

DE AVIBVS SCARABEOS
timentibus. XXXVII.

Magnus timor aues incesſerat, ne scarabei arcu
pilari eas occiderent, a quib. magnum pilariū
uim, in sterquilinio summo labore fabricatam
audierūt. Tunc passer, nolite inquit, expauescere. Quo-
modo enim pilas in nos per aëra uolantes, iacere pote-
runt

rūt, cum eas per terram magno molimine uix trahens.
 ¶ Hec fabula nos admonet, ne hostium opes exime-
 scamus, quibus deesse uidemus ingenium.

DE VRSO ET APIBUS. XXXVIII.

Vrsus ictus ab ape, tanta ira percitus est, ut alua-
 ria, in quibus apes mellificauerant, tota unguia-
 bus discerperet. Tunc apes uniuersæ, cum do-
 mos suas dirui, cibaria auferri, filios necari uiderent,
 facto impetu aculeis ursum inuadentes, penè necauerunt.
 Qui ex earum manibus uix elapsus secu dicebat, quas
 to melius erat apis unius aculeum tollere, quàm totas
 in me hostes mea iracundia concitare.

¶ Hec fabula innuit, longè melius interdum esse iniu-
 riam unius sustinere, quàm dum unum punire uolumus
 multos nobis inimicos comparare.

DE AUCVPE ET FRINGILLA. XXXIX.

Auceps tetenderat uolucris retia, largamque
 lis in area effuderat escam, pascentes tam
 aues non capiebat, quia sibi uidebantur paucæ.
 quibus pastis ac uolantibus, aliæ pastum adueniunt.
 Quas quoque propter paucitatem capere neglexit.
 per totum diem ordine seruata, ac alijs aduenientibus
 alijs abeuntibus, illo semper maiorem prædā expectan-
 te, tandè aduefferascere cœperat. Tunc auceps am-
 pte multas capiendi, cum iam tempus esset quiescere
 attrahens retia, unam tantū fringillam, quæ infelix

area remāserat, cōpit. **H**ac fabula indicat, qui omnia cōprehendere uolunt, saepe pauca uix capere posse
DE MILITE ET EQVO. XL.

Miles equum habēs optimum, emit alium, nequaquam illi bonitate parem, quem multo diligentius, quā priorem nutricabat, tunc priori sic ait: Cur me dominus quā te impensius curat cum tibi neq; pulchritudine, neq; robore, neq; uelocitate comparandus sim? Cui ille: Est hec inquit, hominum natura, ut semper in nouos hospites benigniores sint. **H**ac fabula indicat, hominum auaritiā, qui noua etiam, si de priora sint, solent ueteribus antepōnere.

DE SVE ET CANE. XLI.

Sus irridebat canē odorisequum, qui domino murmure et cauda adularetur, a quo ad artem aucupatoriam multis uerberibus, auriumq; uellitatio- nibus fuerat instructus. Cui canis: Nescis, inquit, insane nescis, quā ex uerberibus illis sim cōsecutus? per ea enim suauissimis perdicum, coturnicum carnibus uescor.

Hac fabula nos admonet, ne inique feramus animo praeceptorum uerba, quā multorum bonorū causa esse consueūre.

DE TRABE BOVM PIGRI.

tiam increpante. XLII.

Trans qua curru uehebatur, boues ut lentulos increpabat dicens: Currite pigri, onus enim leue portat.

portatis. Cui boues: Irrides nos, responderunt, ignare
 quae te poena maneat. Onus hoc nos cito deponemus,
 tuum autem tu quo abrumparis, sustinere cogeris, in-
 luit trabs, nec amplius boues conuiuijs lacessere ausa
 est. ¶ Hæc fabula quemlibet monet, ne alium insul-
 talamitatibus, cum ipse possit maioribus subiacere.

DE CARDVELE & puero. XLIII.

Carduelis avis interrogata à puero, quo in delicijs
 habita, & suauibus & largis cibis nutrita fue-
 rat, cur cauea agressa, regredi nollet, ut meo in-
 quit, me arbitrato, non tuo pascere possim.

¶ Hæc fabula indicat, uitæ libertatem cunctis delicijs
 anteponendam.

DE SCURRA ET EPI-
 scopo. XLIIII.

Scurra quidam calendis Ianuarijs ad Episcopum
 quendam diuitem quidem, sed auarum, accedens,
 numisma aureum strenæ nomine petijt. Anri-
 sanire hominem dixit, qui crederet tãtam pecuniam
 sibi in strenam dari. Tunc scurra nummum argenteum
 efflagitare cœpit. Sed cum ille hoc quoq; nimium sibi
 uidere diceret, æreum quadrantem ut saltem sibi tradi-
 ret, orabat. Sed cum ne hunc quoq; posset ab Episcopo
 extorquere. Reuerende inquit pater, saltem benedicti-
 ne tua me pro strenâ imperti. Tunc Episcopus, flectens
 inquit, genua fili, ut te benedicam. At ego, inquit,

seurra, benedictionem istam tuam tam uelim nolo. Si enim nummum arcum ualeret, cam mihi nunquam profectio concederes.

Hæc fabula contra Episcopos & sacerdotes, conficta est, qui diuitias & opes pluris faciunt, quàm cuncta ecclesiæ sacra atq; mysteria.

DE VPVPA indignè honorata. XLV.

Inuitatæ ferè ònes aues ad aquilæ nuptias, indignè ferebant upupam ceteris præferri, quia corona insignis esset, & uersicoloribus pennis ornata, cum semper inter stercora & sordes solita esset uolutari.

Hæc fabula stultitiam eorum arguit, qui in hominibus honorandis, potius uestitum, nitorem, præstantiamq; formæ, quàm uirtutes moresq; soleant attendere.

DE SACERDOTE & pyris. XLVI.

Sacerdos quidam gulosus, extra patriam ad nuptias proficiscens, ad quas fuerat inuitatus, reperit in itinere pyrorum aceruum, quorum ne unum quidem attigit, quamuis magna affectus fame. Quin potius ea ludibrio habens, lotio conspersit, indignabatur enim huiusmodi cibos sibi in itinere offerri, qui ad lautas accedebat epulas. Sed cū in itinere torrentem quenadam ita imbribus, auctum offendisset, ut sine uitæ periculo eum transire non posset, domum redire cōstituit. Reuertens autem ieiunus, tanta est oppressus fame, ut nisi pyra illa, quæ urina consperserat, comesset, cum aliud

non inueniret, extingueretur. Hæc fabula monet, nihil esse contemnendum, cum nihil sit tam utile & ab æctum, quod aliquando usui esse non possit.

DE MVLO ET EQVO. XLVII.

Mvlus conspiciens equum, aureo freno ephippia oq; insignem, & purpuris opertum phaleris, rumpebatur inuidia, illum beatum reputans, qui continuè optimis uesceretur cibis, & decore amici retur ornatu, se autem præ illo infelicem, qui elitellis male dolatis oppressus, quotidie maxima onera ferre cogeretur. At ubi uidit equum pugna redeuntem, multis affectum uulneribus, præ illius calamitate se felicem appellabat, longè melius esse dicens, quotidiano labore durum uictum queritare, et turpiter uestiri, quam post optimos & dedicatos cibos, & tantos ornatus, mortis adire discrimina.

 Hæc fabula monet, regibus & principibus minime inuidendum, quia diuitijs & opibus abundant, ut cum uitam eorum longè pluribus periculis quam pauperum uideamus esse subiectam.

DE PORCO ET EQVO. XLVIII.

Porcus conspiciens equum bellatorem, qui cataphractus ad pugnam prodibat. Stulte, inquit, quò properas? in pugna enim fortasse morieris. Cui equus At tibi inter lutum sordesq; impinguato, quamuis nihil dignum laude gesseris, cultellus adimet uitam, mortem uero

uero meam comitabitur gloria. Hæc fabula innuit,
honestius esse rebus præclarè gestis, occumbere, quàm
uitam turpiter actam protrahere.

DE CORIARIO EMENTE PELLE

lem ursi à uenatore nondum capti. XLIX.

Coriarius ad uenatorem accedens, emit ab eo pel-
lem ursi, pecuniamq; pro ea protulit. Ille sibi in-
presentia pellem ursi non esse, ceterum postridiè
uenatum profecturum, ursoq; interfecto, pellem illius
ei se daturum pollicetur. Coriarius animi gratia cum
uenatore in syluam profectus, altissimam arborem as-
cendit, ut inde ursi uenatorisq; certamen prospiceret.
Venator intrepidus ad antrum ubi ursus latebat, profe-
ctus, immixtis canibus, illum exire compulit, qui, cuitato
uenatoris ictu, cum prostrauit humi. Tunc uenator sci-
ens, hanc feram in cadauera non scuire, anhelitu re-
tento, se mortuum stimulabat. Versus naribus admotis, ol-
faciens, cum illum nec naso, nec corde spirantem de-
prehenderet, abcessit. Coriarius cum feram abesse pro-
spiceret, ac nihil amplius adesse periculi, ex arbore se
deducens, et ad uenatorem, qui nondum surgere aude-
bat, accedens, illum ut surgeret monebat, interrogauit
deinde, quid ad aurem ei ursus locutus esset. Cui uena-
tor, monuit me, inquit, ne deinceps ursi pellem uendere
uelim, nisi cum prius ceperim. Hæc fabula indicat, incerta pro certis nō habenda.

DE HEREMITA ET MILITE. L.

Heremita quidam uir sanctissimæ uitæ, militem hortabatur, ut relictæ seculi militiæ, quam absq; Dei offensa, et animæ discrimine pauci exercent tandem se corporis tradere quieti, & animæ consulere salutem. Cui miles, faciam, inquit, quod mones pater, uerum enim est, quò hoc tempore milites, neq; stipendia exigere ualeant, licet exigua sint, neq; prædari possunt. & Fabula significat, multos uitij renunciarum, quia illa amplius exercere non possunt.

DE VIRO ET VXORE BIGAMIS. LI.

Vir quidam defuncto uxore, quam ualde dilexerat, duxit alteram & ipsam uiduam, quæ asidue ei prioris mariti uirtutes, fortiaq; facinora obijciebat. Cui, ut par referret, ipse quoq; defunctæ uxoris mores probatissimos, pudicitiamq; insignem referebat. Quadam autem die uiro irato, pauperi eleemosynam petenti, partem caponis, quem in cœnam utriq; coxerat, dedit, dicens: Do tibi pro animâ prioris uiri. Quod audiens maritus, accersito paupere, reliquum caponis dedit, dicens: Et ego quoq; do tibi hoc pro animâ uxoris meæ defunctæ. Sic illi dum alter alteri nocere cupiunt, quid cœnarent tandem non habuerunt.

& Hæc fabula monet, non esse contra eos pugnandū, qui se possunt optimè uindicare.

DE LEONE ET MVRE. LII.

Leo laqueo captus in sylua, cum se ita irretitum uideret, ut nullis uiribus se inde posse explicare consideret, murem rogauit, ut abrosa laqueo eum liberaret, promittens tanti beneficijs non immemorem futurum. Quod cum mus promptè fecisset, leonem rogauit, ut filiam eius sibi traderet in uxore. Nec abnuuit leo, ut benefactori suo rem gratam faceret. Noua autem nupta ad uirum ueniens cum eum non uideret, casu illum pede pressit atq; contriuit.

¶ Hæc indicat fabula, matrimonia & cetera consortia improbanda, quæ ab imparibus contrahuntur.

DE ULMO ET SILERE LIJI.

Ulmus in ripa fluminis nata, siler sibi proximum irridebat, ut debile & inualidum, q ad omnem uel leuissimum undarum impetum flecteretur, suam autem firmitatem & robur magnificis extollebat uerbis, quod multos annos assiduos amnis impetus incœcus sa pertulerat. Semel autem maxima undarum uiolentia ulmus perfracta trahebatur ab equis. Cui siler ridens inquit: Cur me deseris uicina, ubi nunc est fortitudo tua.

¶ Fabula significat, sapiētiores esse qui potentioribus secedunt, quam qui resistere uolētes, turpiter superantur.

DE CERA DVRTIEM

appetente. LIIII.

Cera ingemiscebat se mollem & cuiuscunq; leuissimo ictu penetrabilem procreatam. Videns autem

I 3 lateros

latres ex luto multo molliori factos, in tantam duriciem ignis colore peruenisse, ut multa perdurarent secula, se iecit in ignem, ut eandem duriciem consequeretur. Sed statim igne liquefacta, consumpta est.

¶ Hac admonemur fabula, ne appetamus, quod est nobis natura denegatum.

DE AGRICOLA MILITIAM

¶ mercaturam affectante. LV.

Agricola quidam agere serebat, se assidue terram uolueret, nec perpetuis laboribus ad magnas diuitias peruenire, cum nonnullos uideret milites qui actis præliis, ita rem auxerant, ut bene induti incederent, & lautis epulis nutriti, beatam agerent uitam. Venditis igitur ouibus, capris ac bobus, equos emit & arma, & in militiam profectus est, ubi, cum ab imperatore suo male pugnatum esset, non solum quæ habebat, perdidit, sed etiam pluribus uulneribus affectus est. Quare damnata militia, mercaturam exercere statuit, ut ubi maius lucrum, et minorem laborem existimabat. Prædijs igitur uenditis, cum nauem mercibus impleuisset, nauigare coeperat, sed cum in alto esset, tempestate subito coorta, nauis submersa est, & ipse cum cæteris qui in ea erant, ad unum omnes periëre.

¶ Hac fabula monet, quemlibet debere sua arte esse contentum, cum ubiq; parata sit miseria.

DE ASINO ET SCURRA. LVI.

A sinus

A Sinus indignè ferens, scurram quandā honorari, et pulchris uestib. amiciri, quia magnos uentris edebat sonos, ad magistratus accessit, petēs ne se minus quā scurram honorare uellēt, & cum magistratus admirantes, eum interrogarent, cur se ita honore dignū duceret, inquit, quia maiores quā scurra crepitus uentris emitto, eosq; absq; fectore. **F**abula eos arguit, qui rebus lenissimis suas pecunias pfundunt

DE AMNE SVVM FONTEM

conuitijs laceffente. LVII.

A Mnīs quidam suum conuitijs fontem laceffebat, ut inertem, quod immobilis staret, nec ullos haberet pisces, se autem plurimum commendabat quod optimos crearet pisces, & per uallos blando murmure serperet. Indignatus fons in amnem uelut ingratum, undas reperisset. Tunc amnis & piscibus et dulci sono priuatus, euanuit. **H**æc fabula eos notat, qui bona quæ agunt, sibi arrogant, non Deo attribuunt, à quo largo fonte nostra bona procedunt.

DE VIRO maligno & Dæmone. LVIII.

Vir malignus, cū plurima perpetrasset scelera, et sæpius captus, & carcere conclusus, arētissima & per uigili custodia teneretur, dæmonis auxilium implorabat, qui sæpenumero illi affuit, & e multis cum periculis liberauit. Tandem iterum deprehenso & solitum auxilium imploranti, demon magnum cal

eorum pertussorum fascem super humeros habens, ap-
paruit, dicēs: Amice, amplius tibi auxilio esse nō pos-
sum, tot enim loca pro te liberando hactenus peragra-
ui, ut hos omnes calceos contriuerim. Nulla mihi super
est pecunia, qua alios ualeam comparare, quare pereū-
dum est tibi. ¶ Hæc admonet fabula, ne existimemus
nostra semper impunita fore peccata.

DE AVIBVS PLVRES REGES

eligere uolentibus. LIX.

AVes consultabāt de pluribus regibus eligendis,
cum aquila tantos uolucrū greges sola regere
non posset, fecissentq; uoto satis, nisi cornicis mo-
nitu à tali consilio destitissent, quæ cum causam rogare
tur, cur non plures reges duceret eligendos, quia diffi-
cilius, inquit, plures quàm unus saccus implentur.

¶ Hæc fabula docet, longè melius, ab uno, quàm à mul-
tis principibus gubernari.

DE MULIERE QVÆ PRO

uiro se mori uelle dicebat. LX.

MAtrona quædam admodū pudica, & uiri amā-
tissima, egrè ferebat maritum aduersa ualetu-
dine detineri. Lamentabatur, ingemiscebat, &
ut suum in uirum amorem detestaretur, rogabat mortē
ut si maritum sibi esset ereptura, se potius quàm illum
uellet occidere. Inter hæc uerba mortē cernit horribili
aspectu uenientem, cuius timore perterrita, & iam sua
noti

noti poenitens. Non sum ego, inquit, quē petis, iacet ibi
in lecto, quē occisura uenisti. *¶* Fabula indicat nemi-
nē esse amantē amici, qui nō malit sibi bonē esse q̄ alteri

DE ADOLESCENTE IN FV

nere matris canente LXI.

V Ir quidam defunctam uxorem, quae ad sepulch-
rum efferebatur, lachrymis & fletibus perseque-
batur. Filius uero eius canebat, qui cum à patre
increparetur, ut amens & insanus, qui in matris funere
cantaret, cum unā secum mœstus esse, & flere deberet,
inquit. Pater mi, si sacerdotes ut canerent conduxisti,
cur mihi irasceris, gratis concipienti. Cui pater, non tu-
um, inquit, & sacerdotum idem est officium. *¶* Fabu-
la indicat, non omnibus decora.

DE VIRO ZELOTYPQ QVIVXO-

rem dederat custodiendam. LXII.

V Ir zelotypus, uxorem quam parūpndicē uiuere
compererat, cuidam amico, cui plurimum fide-
bat, dederat custodiendam, ingentem pollicitus
pecuniam, si eam ita diligenter obseruaret, ut nullo mo-
do coniugalem uiolaret copulā. At ille, ubi aliquot dies
expertus custodiam hanc nimis difficilem, & ingenium
suum uersutia mulieris uicini comperisset, ad maritum
accedens, dixit se amplius nolle hanc tam durā gerere
prouinciam, quandoquidem ne Argus quidē, qui totus
oculeus fuit, mulierem inuitā posset custodire. Addidit

I s prete-

præterea, si necesse sit, malle se anno integro sacculum ple-
num pulicibus quotidie in pratum deferre, solutoque sac-
co eos in herbas pascere, uespereque facto, omnes domum
reducere, quam una die impudicam mulierem seruare.
¶ Hæc fabula indicat, nullos custodes esse ita diligen-
tes, qui impudicas mulieres ualeant custodire.

DE VIRO CLYSTERIA recusante. L XIII.

Vir quidam natione Germanus, diues admodum
ægrotabat, ad quem curandum plures accesser-
ant medici (ad mel enim cateruatim conuolant
muscæ) quorum unus inter cætera dicebat, opus esse clyste-
ribus, si uellet conualescere, quod cum uir huiusmodi insuetæ
medicinæ, audiret, furore percitus, medicos domo eici
iubet, dicens eos esse insanos, qui cum caput sibi doleret,
podici uellent mederi. ¶ Hæc fabula innuit, omnia etiam
salutaria insuetis et inexpertis aspera et obsutura ui-
deri.

DE ASINO AEGROTAN-

te, et lupis uisitantibus. LXIII.

Asinus ægrotabat, famaque exierat eum cito mori-
turum, ad eum igitur uisendum, cum lupi canesque
uenissent, peterentque a filio, quomodo pater eius
se haberet. Ille per hostij rimulam respondit. Melius
quam uelletis. ¶ Hæc indicat fabula, quod multi sin-
gunt moleste ferre mortem aliorum, quos tamen cupi-
unt celeriter interire.

QUOD NVCI, ASINO ET MULIERI
profunt uerba. LXV.

Mulla

Mulier quædam interrogabat nucem, secus uia
natam, quæ à prætereunte populo, saxis impe-
tebatur, quare esset ita amens, ut quo pluribus
maioribusq; uerberibus caderetur, eo plures præstanti
oresq; fructus procrearet. Cui iuglans, es ne inquit,
prouerbij immemor, ita dicentis?

Nux, asinus, mulier, simili sunt lege ligati,

Hæc tria nil rectè faciunt si uerba cessent.

Hæc fabula innuit, sæpe homines proprijs iaculis
se solere confodere.

DE ASINO LABORVM EJ-
nem non inueniente. LXVI.

Asinus hyberno tempore plurimum angebatur,
quod nimio afficeretur frigore, & durum pale-
arum haberet uictum. Quare uernam temperi-
em & teneras herbas optabat. Sed cū uer aduenisset, eo
gereturq; à domino, qui figulus erat, argillâ in aream
& ligna ad fornacem, indeq; lateres, imbres, tegulas
ad diuersa loca deferre, pertæsus ueris, in quo tot labo-
res tolerabat, æstatem omnib. uotis expetebat, ut domi-
nus messe impeditus, eum quiescere patebatur. Sed tunc
quoque cum messem in aream, & inde domum triticum
ferre compelleretur, nec quieti locus sibi esset. Autum-
num saltem laborum finem fore sperabat. Sed ubi ne-
minem quoque malorum terminum adesse cernebat, cum
quotidie unum, poma, ligna portanda essent, rursus
hyemis

hyemis niues, & glaciem efflagitabat, ut tunc saltem aliqua sibi requies à tantis laboribus concederetur.

¶ Hæc fabula indicat, nulla esse præsentis uitæ tempora, quæ non perpetuis sint subiecta laboribus.

DE MVRE, QVI CVM FELE AMicitiam contrahere uolebat. LXVII.

MVres complures in cauoparietis commorantes contemplabantur selem, quæ in tabulato, capite demisso, & tristi uultu recumbebat. Tunc unus ex eis, hoc animal, inquit, benignū, admodū et mihi te uide. Vultu enim ipsos sanctimoniam quādam præ se fert, uolo ipsum alloqui, & cū eo indissolubile necere amicitiam. Quæ cū dixisset, & propius accessisset, à sele captus & dilaceratus est. Tūc ceteri hoc uidentes, secum dicebant: Non est profecto, nō est uultui temere credendū.

¶ Hæc fabula significat, non ex uultu, sed ex operibus homines iudicandos cum suo ouili pelle sepe atroces lupi deliteant. DE ASINO QVI HERO ingrato seruierat. LXVIII.

ASinus qui uiro cuidam egroto multos annos in offeso pede seruierat, semel ut fit, dum sarcinam pressus esset graui, & salebrosa incedit uia, sub onere ceciderat. Tunc dominus implacabilis multis uerberibus surgere compellebat, pigrū animal & ignauū nuncupans. At ille miser inter uerbera hæc secum dicebat: Infelix ego, quā ingratum sortitus sum herum.

Nam

Nam quamuis ei multo tempore sine offensa seruirem,
tamen hoc non unum delictum, tot meis pristinis benefi-
cijs compensat. ¶ Hæc fabula in eos conficta est, qui be-
neficiorum sibi collatorum immemores, etiam minimā
benefactoris sui in se offensam, atroci pœna psequuntur

DE LVPO SVADENTE HISTRI-

ci, ut tela deponeret. LXIX.

Lvus esuriens, in histricem intenderat animum,
quem tamen, quia sagittis undiq; munitus erat in-
vadere non audebat. Excogitata autem cum per-
dendi astutia, illi suadere cepit, ne paucio tempore tan-
tum telorum onus tergore portaret, quandoquidem ne
aliquid sagitarij, nisi cum prelij tempus instaret, porta-
rent. Cui histrix, aduersus lupum inquit, semper præ-
liandi tempus esse credendum est. ¶ Hæc fabula in-
nuit, virum sapientem oportere aduersus inimicorum
hostium fraudes semper esse munitum.

DE MVRE liberante miluum. LXX.

Mvs conficatus, miluum laqueo aucupis impli-
citum, misertus est avis, quamuis sibi inimica,
abrosisq; dente uinculis, euolandi uiam ei fecit
Miluus tanti immemor beneficij, ubi se solutum uidit,
murem nil tale suspicantē, corripiens unguibus rostro
lacerauit. ¶ Fabula indicat malignos uiros huiusmo-
di gratias suis benefactoribus solere rependere.

DE COCHLEA PETENTE A

IONE,

Ioue, ut suam domum secum ferre posset. LXXI.

Cum lupiter ab exordio mundi, singulis animalibus munera quae petissent, elargietur. Coelestibus ab eo petijt, ut domum suam posset circumferre. Interrogata à Ioue, quare tale ab eo munus exposceret, quod ille graue & molestum futurum erat. Malo, inquit, tam graue onus perpetuo ferre, quam, cum militibuerit malum uicinum non posse uitare. Fabula dicat, malorum uicinitatem omni incommodo fugientiam.

DE ERINACIO VIPERAM

hospitem eijciente. LXXII.

Erinacius hyemem aduentare praesentens, blandum de uiperam rogauit, ut in propria illius cauerna aduersus uim frigoris locum sibi concederet. Quod cum illa fecisset, erinacius huc atque illuc se prouolens spinarum acumine uiperam ungebat, & uehementi dolore torquebat. Illa male secum actum uidens, quando erinacium suscepit hospitio, blandis uerbis, eum ut exiret, orabat, quandoquidem locus ambobus esset angustus. Cui erinacius, exeat, inquit, qui hic manere non potest. Quare uipera sentiens sibi locum ibi non esse, intercessit hospitio. Fabula significat, eos in consortio non admittendos, qui non possunt eisci.

DE LEPORE SESE VVLPIOBPE

dum uelocitatem preferente. LXXIII.

Lepus sese dignum reputabat, qui multi praesentem

tur, quoniam longè illam pedum pernecitate superabat. Tunc uulpes. At ego, inquit, ingenium sum sortita prestantius, quo sepius quàm tu pernecitate tua, canes eludo. ¶ Hæc fabula indicat, corporis uelocitatem & uires, ab ingenio longè seperari.

DE SENE OB IMPOTENTIAM LIBIDINEM carnis relinquente. LXXIII.

Vir quidam sanctitate præditus singulari, senem quendam admonerat, ut tandem uitium libidinis dimitteret, cui uehementer insudarat. Cui senex, obtemperabo inquit, pater sancte, sanctissimis optimisq; admonitionibus tuis. Nam usum Veneris admodum mihi obesse sentio, & uirga non amplius erigitur. ¶ Fabula indicat, multos non amore uirtutis & Dei, sed timore pœnæ & impotentia, à consuetis uitijis solere desistere.

DE AGRICOLA ET POETA. LXXV.

Agricola quidam ad Poëtam accedens, cuius agros colebat, cum eum inter libros solum offendisset, interrogauitq; eum, quo pacto ita solus uiuere posset. Cui ille, solus inquit, tantum esse cœpi, postquam te huc contulisti.

¶ Hæc indicat fabula, eruditos uiros, qui doctissimorum uiro- rum turba continû stipantur, tunc solos esse, cum inter illiteratos homines fuerint.

DE LVPO ouis pelle induto, qui gregem deuorabat. LXXVI. Lupus

Lupus ovis pelle indutus, ouium se immisecuit gregi, quotidieq; aliquā ex eis occidebat. Quod cum pastor animaduertisset, illum in altissima arbore suspendit. Interrogantibus autē ceteris pastoribus, cur ouem suspendisset, aiebat, pellis quidem, ut uideretis, est ouis, opera autem erant lupi. ¶ Hæc indicat fabula, homines non ex habitu, sed ex operibus iudicandos, quoniam multi sub uestimentis ouium lupina faciunt opera.

DE PATRE FILIUM AD VIRTUTES

frustra hortante. LXXVII.

Pater quidam filium in uitijs deditū, multis hortabatur uerbis, ut derelicta uitiorum uia, uirtutibus inuigilaret, quæ ei laudem et decus erant paritura. Cuius filius, frustra, inquit, pater ad hæc faciendū hortaris. Multos enim prædicatores (ut aiunt) audiui, qui longē te melius ad uirtutem hortabantur uiam, nūquam tamen eorum admonitionibus obsecutus sum. ¶ Fabula indicat, uiros malignæ naturæ nullius hortatu à uitijs uelle desistere.

DE CANE OUES domini sui occidente, à quo suspensus est. LXXVIII.

Pastor quidam cani oues suas dederat custodiendas, optimis illum pascens citis. At ille sæpe aliquam ouem occidebat. Quod cum pastor animaduertisset, canem capiens, eum uolebat occidere. Cui canis: Quid me, inquit, perdere cupis? sum unus ex domesticis tuis.

est tuis, interfice potius lupum, qui continuè tuo insidia-
tur ouili. Imo, inquit pastor, te quàm lupum morte di-
gnum magis puto. Ille enim palàm se meum hostem pro-
fiteretur. Tu uero sub amicitie specie quotidie meum im-
minuis gregem. ¶ Hæc innuit fabula, longè magis pu-
niendos, qui sub amicitie specie nos ledunt, quàm qui
apertè se nostros inimicos profitentur.

DE ARIETE CVM TAV-
ro pugnante. LXXIX.

Aries quidam inter lanigeros erat greges, tanta
cornuum & capitis firmitate, ut ceteros arie-
tes statim facileq; superaret. Quare cum nul-
lum amplius arietem inueniret, qui occurrenti sibi aude-
ret obistere, crebris elatus uictorijs, tantum ausus est
ad certamen prouocare. Sed primo congressu, cum in
taurinam frontem arietasset, tam atroci ictu repercus-
sus est, ut ferè moriens hæc dicerat: Stultus ego, quid
egit? Cur tam potentem aduersarium ausus sum laceſse-
re, cui me imparem creauit natura. ¶ Fabula indicat,
cum potentioribus non esse decertandum.

DE VIDVA ET ASINO uiridi LXXX.

Vidua quædam cœlibatum exosa, nubere cupie-
bat, sed non audebat, uerita uulgi irrisiones, qui
maledictis eas solet inſeſſere, quæ ad secundas
tranſeunt nuptias. Sed mater eius, quàm contemnenda
essent populi uoces, hac arte monstrauit, iussit enim
K asinum

asinum albū, quem uidua habebat, uiridi colore depin-
gi, & per omnes urbis ficos circumduci. Quod dum fie-
ret, tanta admiratio ab initio omnes inuaserat, ut non
solum pueri, uerum etiam senes hac re insolita moti, as-
inum animi gratia concomitarentur. Deinde cum huius
modi animal quoti die per urbem duceretur, desierunt
admirari. Itidem inquit ad uiduam mater eueniet tibi.
Si enim uirum acceperis, per aliquot dies eris fabula
uulgi. Deinde hic sermo conticescet. ¶ Hæc fabula in-
dicat, nullam rem esse tanta dignam admiratione, quæ
diuturnitate temporis non desinat esse miraculum.

DE AQUILA FILIOS CUN-

niculi rapiente. LXXXI.

Aquila in altissima arbore nidulata, catulos eu-
niculi, qui longè inde pascebātur, in eseam pul-
lorum suorum rapuerat, quam cuniculus blan-
dis orabat uerbis, ut filios suos restituere dignaretur.
At illa, cum, ut pusillum & terrestre animal, & ad sibi
nocendum impotens arbitrata, eos in conspectu matris
unguibus dilacerare, & pullis suis epulandos apponere
non dubitauit. Tunc cuniculus filiorum morte commo-
tus, hanc iniuriam minimè impunitam abire permisit,
arborem enim quæ nidum, sustinebat, radicibus effodit.
Quæ leui impulsu uentorum procidens pullos aquila
adhuc implumes & inuolucres, in humum deiecit,
qui à feris depasti, magnum doloris solatium cuniculo
præbuit.

præbuerunt. Hæc indicat fabula, neminẽ potentia sua fretum, imbecilliores debere despicere, dum aliquando infirmiores potentiorum iniurias ulciscantur.

DE LVPO PISCE FLVVII, MARIS
regnum affectante. LXXXII.

LVpus piscis erat in amne quodam, qui pulchritudine, magnitudine, ac robore cæteros eiusdem fluminis pisces excedebat. Vnde cuncti cum admirabantur, & tanquam regem præcipuo prosequerentur honore. Quare in superbiam elatus, maiorem principatum cepit appetere. Relicto igitur amne, in quo multos annos regnauerat, ingressus est mare, ut eius regnũ sibi uendicaret. Sed offendens delphinum miræ magnitudinis, qui in illo regnabat, ita ab illo insectatus est, ut aufugiens, uix annis ostium ingrederetur, unde amplius non est ausus exire. Hæc fabula nos admonet, ut rebus nostris contenti, ea non appetamus, quæ nostris uiribus sunt longè maiora.

DE OVE PASTORI CON-
uitiante. LXXXIII.

Ovis conuitiabatur pastori, quod non contentus lacte, quod in usum suum filiorumq; ab eo muleret, in super illam uellere denudaret. Tunc pastor iratus, filium eius trahebat ad mortem. Ecquid inquit, ouis peius mihi facere potes? Vt te, inquit pastor, occidam,

et luptis cantibusq; proijciam deuorandam, filuit onis,
maiora adhuc mala formidans. ¶ Hæc fabula indica-
cat non debere homines in Deum excanescere, si diuitias,
si filios ipsis permittat auferri, cum etiam maiora
et uiuentibus et mortuis possit inferre supplicia.

DE AVRIGA ET ROTA CVR-
rus stridente. LXXXIII.

Auriga interrogabat currum, quare rota, quæ
erat deterior, strideret, cum ceteræ idem nõ fa-
ceret. Cui currus, agroti, inquit, semper morosi
et queruli esse consueuerunt. ¶ Hæc indicat fabula,
mala solere homines ad querimoniã semper impellere

DE VIRO AMICOS EXPE-
riri uolente. LXXXV.

Vir quidam diues admodum et liberalis, magnã
habebat amicorum copiam, quos ad cœnam se-
piissime uitabat, ad quem libentissime accede-
bant. Volens autem experiri, an in laboribus et pericu-
lis sibi fideles essent, omnes pariter conuocauit, dicens,
obortos sibi inimicos, ad quos perdendos ire statuerat.
Quare correptis armis secum irent, ut illas sibi uleis-
cerentur iniurias. Tunc omnes præter duos sese excusa-
re cœperunt. Ceteris igitur repudiatis, illos tantũ duos
in amicorũ numero habuit, quos deinde singulari amo-
re persecutus est. ¶ Hæc indicat fabula, aduersam
fortunam amicitie experimentum esse quàm optimum.

DE

DE VVLPE CARNEM LEPORIS

cani laudante. LXXXVI.

Vulpes cum fugaretur à cane, & iamiam esset capienda, nec ullam aliam euadendi uiam inuenire se posse cognosceret. Quid me, inquit, o canis, perdere cupis, cuius caro tibi usui esse non potest, cape potius leporem illum (non procul enim lepus aberat) cuius carnem suauissimam mortales esse commemorant. Canis igitur motus consilio uulpis, ommissa uulpe leporem insecutus est, quem tamen ob incredibilem eius uelocitatem capere non potuit. Paucis post diebus, lepus conueniens uulpem, uehementer eum accusabat, (uerba enim eius audiuerat) quod se cani demonstrasset. Cui uulpes, quid me accusas lepus: quæ te tantopere laudauit, quid diceres si te uituperassem. Hæc fabula indicat, multos mortales sub laudationis specie alijs perniciem machinari.

DE LEPORE calliditatem, & uulpe celeritatem à Ioue petentibus. LXXXVII.

Lepus & uulpes à Ioue petebant, hæc, ut calliditati suæ pedum celeritatem, illi, ut uelocitati suæ calliditatem adiungeret. Quibus Iupiter ita respondit: Ab oriente mundi è sinu nostro liberalissimo singulis animatibus sua munera sumus elargiti. Vni autem omnia dedisse, aliorum fuisset iniuria. Hæc innuit fabula, Deum singulis sua munera ita esse equali lance largitum,

largitum, ut quisquis debeat esse sua sorte contentus.
DE EQVO INCVLTO SED VELOCI,
& cæteris eum irridentibus. LXXXVIII.

Equi complures ad circenses ludos fuerant adducti, pulcherrimis phaleris ornati, præterunumquem cæteri ut incultum, & ad huiusmodi certamen ineptum irridebant, nec unquam uictorem futurum opinabantur. Sed ubi currendi tempus aduenit, & dato tuba signo, cuncti ex carceribus exilire, tunc demum innotuit, quanto hic paulo ante irrisus, cæteros uelocitate superaret. Omnibus enim alijs post se longo intervallo relictis, palmam assecutus est. Fabula indicat, non ex habitu, sed ex uirtute homines iudicandos.

DE RVSTICO PER VOCEM HOEDI
ad Iurisconsultum admissio. LXXXIX.

Rusticus quidam graui lite implicitus, ad quendam Iurisconsultum accesserat, ut ee patrono, sese explicaret. At ille alijs negotijs impeditus renunciari iubet, se non posse nunc illi uacare, quare abiret alias rediturus. Rusticus qui huic ut ueteri fidoq; amico plurimum fidebat, pluries rediens, nunquam admissus est. Tandem hœdum adhuc lactantem & pinguem secum deferens, ante ædes Iurisperiti stabat, & hœdum uellens illum balare cogebat. Ianitor, qui ex præcepto heri donat, portantes statim admittere solebat, audita hœdi uocem ianuam illico aperiens, hominem introire iubet. Tunc rusticum

ficus adhœdum conuersus, gratias inquit, ago hædule mi, qui tam faciles mihi effecisti has fores.

¶ Fabula indicat nullas res tam duras difficilesq; esse, quas munera non aperiant.

DE ADOLESCENTE EX

coitu infirmo & lupo. XC.

Adolefcens quidam uxorem duxerat, & ipsam quoq; adolescentulam, formosam admodum, et libidinosam, cuius effrenæ libidini, dum satisfaccere cupit, ita lumbos exhausit, ut paucis diebus macilentus fieret, et mortuo magis quam uiuo similis uidetur, non ingredi, non stare nõ aliquod opus facere poterat, ut senex quidã apricatione gaudebat. Dum ergo in aprico stãs loco, calore solis sese calefaceret, accidit ut uenatores qui lupum fuerant insecuti, illac iter haberet, quos cum adolescens interrogaret, cur lupum non ceperant, ob incredibilem, inquit, eius uelocitatẽ, illũ assequi non potuimus. Tũc ait adolescens: Vxorẽ profecto hic lupus habere nõ debet, si enim uxori iũctus esset, nunq̃ tanta pedũ pernecitate pollerct. ¶ Hæc indicat fabula, neminem esse adeo robustum & sortem, quem nimius Veneris usus non infirmum & debilem reddat.

DE SENE IUVENEM POMA SIBI

surripientem lapidibus deieciente. XCI.

Senex quidam iuuenem sibi poma surripientẽ blandis orabat uerbis, ut ex arbore descenderet, nec

K 4 re

res suas uellet auferre. Sed cū incasum uerba funderet
iuuenem eius aetatem ac uerba contemnente, non in uer-
bis tantum inquit, uerum etiam in herbis audio esse uir-
tutem. Herbas igitur uellere, & in illum iacere coepit.
Quod iuuenis cōspicatus, in uehementē risum effusus est.
& senem delirare arbitratur, qui crederet eū ex ar-
bore herbis posse depellere. Tunc senex omnia experiri
cupiens, quando inquit, uerborū & herbarum uires ad-
uersus raptorem mearū rerū nullae sunt, lapidib. agam
in quibus quoq; dicunt esse uirtutem, lapidesq; quibus
gremiū impleuerat, in iuuenem iacens, illū descendere
& abire coegit. Fabula indicat, omnia prius sapiē-
titentanda, quā ad armorum confugiatur auxilium.

DE LVSCINIA CANTVM ACCI-
pitri pro uita pollicente. XCII.

Luscinia ab accipitre famelico comprehensa, cum
se ab eo deuorandam intelligeret, blandē eum ro-
gabat, ut se dimitteret, pollicita pro tanto benefi-
cio ingentem mercedem sese relaturam. Cum autem ac-
cipiter eam interrogaret, quid gratiae sibi referre pos-
set. Aures inquit tuas, mellisfluis cantibus demulcebo. At
ego, inquit accipiter, malo mihi uentrē demulceas, sine
tuis enim cantibus uiuere, sine cibo uero non possum.

 Hae fabula innuit, utilia iucundis anteponenda.

DE LEONE, PORCVM SIBI
socium eligente. XCIII.

Leo, cum socios asciscere sibi uellet, multaq; animalia sese illi adiungere optarent, idq; precibus & uotis exposcerent, ceteris spretis, cum porco solum societatem uoluit inire, rogatus autem causam, respondit: Quia hoc animal adeo fidum est, ut amicos & socios suos in nullo, quantumuis magno discrimine inquam relinquat. **H**æc fabula docet eorum amicitiam appetendam, qui aduersitatis tempore, à præstando auxilio, non referunt pedem.

DE CVLICE CIBVM ET HO-

spitium ab ape petente. XCIII.

Cullex hyberno tempore, cum fame & frigore se periturum conijceret, ad apium accessit aluearia ab eis cibum & hospitium petens. Quæ si ab eis fuisset consecutus, promittebat filios earum, se artem musicam edocturum. Tunc quædam apis: At ego artem meam malo liberi mei discant, quæ eos à famis & frigoris periculo eximere poterit.

Fabula nos admonet, ut liberos nostros ijs artibus erudiamus, quæ eos ab inopia ualeant uendicare.

DE ASINO TVBICINE, ET

Lepore tabellario. XCV.

Leo rex quadrupedum aduersus uolucres pugnaturus, suorum acies instruebat. Interrogatus autem ab urso, quid ei asini inertia, aut leporis timiditas ad uictoriam conferre possent, quos ibi inter ca-

K s teros

teros milites adesse cernebat. Respondit: Asinus tubæ suæ clangore, milites ad pugnam concitabit. Lepus uero ob pedum celeritatem, tabellarij fungetur officio.

¶ Fabula significat, neminem adeo contemptibilem, qui aliqua re nobis prodesse non possit.

DE ACCIPITRIBVS INTER SE inimicis, quos columbe pacauerant. XCVI.

Accipitres inuicem inimici quotidie decertabant, suisq; odijs occupati, alias aues minimè insectabant. Columbe illorum uicem dolentes, eos missis legatis, composuere. Sed illi, ubi inter se amici affecti sunt, ceteras aues imbecilliores, & maximè columbas uexare & occidere non desinebant. Tunc secum columbe quàm utilior accipitrum discordia quàm concordia nobis erat.

¶ Hæc monet fabula, malorum inter se ciuium odia alenda potius quàm extinguenda, ut dum inter se diligantur, uiros bonos quietè uiuere permittant.

DE MULIERE IGNEM IN MARITI domum deferente. XCVII.

Vir quidam prudens uxorem ducebat. Interrogatus autem ab amicis, quid sibi uellet facula illa, quam noua nupta accensa à paterna domo effert rursusq; domum mariti ingrestura, accendit & introfert. Significat, inquit, me hodie ignem à soceri meo edibus ablatum, in domum meam inferre.

Fabula

Fabula significat, sæpenumero mulieres ignem
quendam esse, qui mariti bonæ comburit.

DE PRAETORE REPETVN-
darum damnato. XCVIII.

Praetor qui prouinciam cui profuerat, expilau-
rat, repetundarum damnatus fuerat. Cumq; agrè
ablata restitueret, dicebat quidam è prouinciali-
bus, hic noster prætor mulieres imitatur, quæ sætus con-
cupientes, mira uoluptate afficiuntur, cum autem eos
amittunt, incredibili dolore torquentur.

Fabula significat, aliena non esse surripienda, ne il-
la deponere coacti, mœrore conficiamur.

DE SENE MORTEM DIF-
ferre uolente XCIX.

Senex quidam mortem, quæ eum è uita reptura ad-
uenerat, rogabat, ut paululum differret, dum testa-
mentum conderet, & cætera ad tantum iter neces-
saria præpararet. Cui mors, cur non, inquit, hæcenus
præparasti toties à me admonitus. Et cum ille eam nã
quam à se uisam amplius diceret: Cum inquit, nõ aqua-
les tuos modo, quorum nulli ferè iam restant, uerume-
tiam iuuenes, pueros, infantes, quotidie rapiebam, non
te, admoneram mortalitatis tuæ? Cum oculos hebesce-
re auditum minui, cæterosq; sensus indies deficiere, cor-
pus ingrauescere sentiebas, nonne tibi me propinquam
esse dicebam? & te admonitum negas? quare ulterius
differendum non est?

Hæc

Hæc fabula indicat ita uiuendum, quasi mortem
semper adesse cernamus.

DE VIRO AVARO SACCV-
lum nummorum alloquente. C.

Vir quidam auarus, qui ingentem aureorū ac-
uum malè partum, reliſurus, moribatur, intra
rogabat ſacculum nummorum, quem moriens
ſibi iuſſerat aſſerri, quibus uoluptatem eſſet allaturus.
Cui ſacculus, heredibus, inquit tuis, qui nummos a te
tanto ſudore queſitos, in ſcortis et conuiujs proſu-
dent. Et demonibus, qui animam tuam æternis ſupplic-
iis mancipabunt. Hæc indicat fabula, ſtultura eſſe
iis laborare, quæ alijs gaudium, nobis autem ſint alia-
tura tormentum.

FINIS Fabularum Abſtemij.

PETRI PAULI PHANTINI DE TRAC-
dotio in Hecathomythion conſumatiſſimi uiri Lau-
rentij Abſtemij Maceraten, Tetractichon.

Quod nemus Heſſeridum Panchaia, Bactra Sabai,
Heluſum quod habent, quod Tagus, Aſtur, Arcti
Cuncta tuo Abſtemi naſcuntur ſponte uireto,
Cuius habent ſiliquæ ſeria, non Apinas.

IOANNIS ANTRACINI MACE-
raten, in Hecathomythion clariſſimi uiri
Laurentij Abſtemij Maceraten,
Tetractichon.

Doctiloquos alijs scriptis superare Latinos,
 Quare sumus lepidis Graecia docti pares.
 Te Xanthi seruus technis celebravit amoenis,
 Non minus Abstemij nos decorauit opus.

LAUREN

TII VALLEN. IN XXXIII. FABV-

larum Aesopi, è Graeco in Latinum sermonem

translatum, ad clarissimum uirum

Renaldum Fonaledæ,

Praefatio.

ROMISERAM nuperri-
 me tibi coturnices, quos ipse ue-
 natus essem, missurum. Eas cape-
 re ut homo uenandi insuetus, cum
 non possem, ad uenationem mea-
 am, id est, literas, me conuertis-
 se forte ad manus uenit libellus

Græcus, ex præda nauali, tres et triginta Aesopi fa-
 bellas continens, has omnes bidui labore uenatus sum.
 Mitto igitur ad te siue fabellas, siue maui coturnices,
 quib. oblectare te possis ac ludere. Etenim si Octavianus
 Marcumq; Antonium orbis terrarum principes, ludo co-
 turnicium delectatos accepimus, profecto tu uir literas
 tuas amatissimus, literato hoc genere ludendi delecta-
 eris.